

POSTANOWIENIE

Dnia 12 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

w sprawie z powództwa "S." Spółki Akcyjnej w W.
przeciwko Skarbowi Państwa - Szefowi Rejonowego Zarządu Infrastruktury
w S.
o zapłatę
oraz z powództwa Skarbu Państwa - Szefa Rejonowego Zarządu Infrastruktury
w S.
przeciwko "S." Spółce Akcyjnej w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 czerwca 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej Skarbu Państwa
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...].
z dnia 8 sierpnia 2019 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od Skarbu Państwa - Szefa Rejonowego Zarządu Infrastruktury w S. na rzecz "S." Spółki Akcyjnej w W. kwotę 10800 (dziesięć tysięcy osiemset 00/100) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten

odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący Skarb Państwa - Szef Regionalnego Zarządu Infrastruktury w S. powołał się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wynikającą z naruszenia art. 278 § 1, art. 280, art. 281 i art. 282 § 1 i § 2 w związku z art. 382 i art. 391 § 1 k.p.c. Istota tej wadliwości sprowadzała się, zdaniem skarżącego, do błędnego przyjęcia, że sporządzona w sprawie opinia biegłego A.W. mogła stanowić podstawę wyrokowania.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, powołanie się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej zakłada, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Oczywiste jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą mieć zatem kwalifikowany charakter oraz dotyczyć konkretnych, powołanych we wniosku i niepoddających się różnej wykładni przepisów prawa, co skarżący zobowiązany jest wykazać (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156, i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18, niepubl.).

Bliższa analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie dawała podstawy do uznania, by była ona - w przyjętym znaczeniu - oczywiście uzasadniona.

Biegły sądowy podlega wyłączeniu z mocy ustawy w sytuacjach uzasadniających wyłączenie sędziego *ex lege* (art. 48 § 1 k.p.c.). Wyłączenie to powinno nastąpić niezależnie od wniosku strony, z urzędu i w każdym stanie sprawy (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2006 r., III CZP 76/06, OSNC 2007, nr 7-8, poz. 100). W judykaturze przyjmuje się ponadto, że opinię biegłego, który został wyłączony po jej sporządzeniu, uznaje się za niebyłą (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2014 r., I UK 427/13, niepubl., i z dnia 14 listopada 2017 r., II UK 523/16, niepubl.).

Z motywów wniosku wynikało, że skarżący nie powoływał się jednak na wyłączenie biegłego z mocy prawa, lecz twierdził, że na etapie postępowania apelacyjnego ujawniły się okoliczności uzasadniające wątpliwości co do jego bezstronności, mogące przed ukończeniem czynności przez biegłego stanowić podstawę wniosku o jego wyłączenie (art. 281 k.p.c.). W tym zakresie należało zważyć, że jeżeli między biegłym a jedną ze stron lub jej przedstawicielem zachodzi stosunek tego rodzaju, że mógłby wywołać wątpliwości co do bezstronności biegłego, to brak wniosku strony o wyłączenie biegłego nie stoi na przeszkodzie uwzględnieniu tej okoliczności w ramach sędziowskiej oceny wiarygodności i mocy dowodów na podstawie art. 233 § 1 k.p.c. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2001 r., I PKN 618/00, OSNP 2003, nr 2, poz. 29 i z dnia 18 marca 2008 r., II UK 167/07, niepubl.). Sąd Apelacyjny ocenił opinię biegłego A.W. jako wyczerpującą, jasną, fachową i obiektywną. Przyjął również, odnosząc się do zarzutów apelacji, w tym do członkostwa biegłego we władzach stowarzyszenia „[...]”, że uwypuklone przez skarżącego okoliczności nie miały wpływu na obiektywizm opinii. Wskazał w tej mierze m.in. na fakt, że przed wszczęciem postępowania opinię na rzecz powódki sporządzili inni niezależni rzeczoznawcy.

Ocena ta lokuje się w płaszczyźnie swobodnej oceny dowodów, a tym samym uchylała się ona od kontroli Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym. Powoływany przez skarżącego przepis art. 280 k.p.c. jest natomiast adresowany do biegłego, a tym samym nie mógł zostać naruszony przez sąd. Niezależnie od tego, okoliczności podnoszone przez skarżącego, mające uzasadniać dyskwalifikację opinii biegłego, nie miały jednoznacznej wymowy lecz ocenny charakter.

W tym stanie rzeczy nie można było uznać, by stanowisko Sądu Apelacyjnego prowadziło do wydania ewidentnie i w sposób widoczny *prima vista* wadliwego wyroku, co stanowi założenie przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Konkluzji tej nie zmieniały argumenty dotyczące naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 282 k.p.c. w zakresie sposobu złożenia przez biegłego przyrzeczenia. Z materiału sprawy nie wynikało, by skarżący powołał się na ten zarzut w apelacji, co wobec związania sądu rozpoznającego apelację zarzutami naruszenia prawa procesowego, z zastrzeżeniem nieważności postępowania (arg. a *contrari* z art. 378 § 1 k.p.c.), wykluczało skuteczność tego zarzutu w postępowaniu kasacyjnym. Ponadto, w celu uzasadnienia oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie wystarcza wyknięcie naruszenia przepisu prawa, chociażby miało ono oczywisty charakter, lecz konieczne jest wykazanie, że naruszenie to doprowadziło do oczywistej wadliwości zaskarżonego wyroku (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004, nr 13, poz. 230, z dnia 21

kwietnia 2017 r., I CSK 660/16, niepubl. i z dnia 29 września 2017 r., V CSK 162/17, niepubl.). We wniosku nie przytoczono zaś przekonującej argumentacji co do tego, w jaki sposób rozważane naruszenie przepisów postępowania mogłoby rzutować na wynik sprawy.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w związku z art. 98, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.